Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Datum	28 maart 2024
Nummer	2024-04-07
Datum commissievergadering	9 april 2024
Datum raadsvergadering	23 april 2024

Oplegger

Zaaknummer	514702
Onderwerp	Vrijgeven voor inspraak van het ontwerp-afvalbeleid 2030
Portefeuillehouder	F.A. Voskamp
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting voorstel	Onze overheid ontwikkelde het programma VANG - Huishoudelijk afval (HHA) om gemeenten te helpen de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Het doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. In de komende jaren ligt de focus op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen. Om het scheiden (financieel) aantrekkelijker te maken verhoogt de overheid in de komende jaren stapsgewijs de belasting op het verbranden van restafval. Om de afvalstoffenheffing voor bewoners niet al te veel te laten stijgen is het noodzakelijk dat gemeenten het scheiden van restafval nog verder stimuleert. Op 21 maart 2023 is er in samenwerking met de NVRD en Avalex een raadsinformatieavond georganiseerd. Hierin zijn de raadsleden geïnformeerd over de huidige stand van zaken van het afval scheidingsgedrag van Midden-Delflandse huishoudens (zie figuur 1). Ook werd verteld over de in Nederlandse gemeenten gebruikte manieren om de hoeveelheid restafval te beperken en de effectiviteit van deze manieren. Hieruit werd duidelijk dat het introduceren van financiële prikkels de beste maatregel is om het scheidingsgedrag bij bewoners te stimuleren. Om de prijsprikkel op restafval in te voeren worden de volgende voorstellen gedaan: 1. Voorstel 1 is om ten vroegste per 1 januari 2026 voor het aanbieden van restafval bewoners een prijsprikkel in te voeren. Dat bedrag zal zodanig gekozen worden dat wanneer bewoners het huidige gemiddelde scheidingsgedrag aanhouden dat de huishoudens geen verhoging van het verwijderen van afvalstoffen ervaren. Bewoners die beter scheiden zullen een verlaging van de kosten voor het verwijderen van afvalstoffen ervaren en bewoners die niet scheiden zullen een verhoging ervaren. Dit past beter bij het "de vervuiler betaalt"-principe. Bewoners die tot op heden voor kwijtschelding in aanmerking komen, betalen toekomstig wel (een gedeelte) van het variabele tarief (doen mee aan de prijsprikkel). 2. Voorstel 2 is om na de invoering van voorstel 1 de hoeveelheid restafval verder te verlagen door gerichte communicatie, participatie en preventie.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om: De gemeenteraad besluit om het ontwerp Afvalbeleid 2030 vrij te

	geven voor inspraak; Indien er geen inspraakreacties komen die tot een wijziging leidden dan stelt de raad het afvalbeleid in deze vorm vast; Indien de inspraak tot aanpassing leidt dan wordt deze aan de raad voorgelegd.
Bijlage(n)	Ontwerp-Afvalbeleid 2030
Advies commissie	Bespreekstuk De commissie bespreekt het onderwerp. Opmerkingen zijn o.a.: 1. Financiële prikkel voor initiatieven inbouwen; 2. Argumenten voor keuze betalen per keer aanbieden versus betalen per kilo ontbreken; 3. Argumenten over keuze tussen verschillende technieken ontbreken; 4. Communicatie voor inspraak moet helder, transparant zijn en inzet moderne vorm zoals swipe-enquete; 5. Raad moet in positie komen om na inspraakprocedure tot vaststellen Afvalbeleid over te besluiten Voor het overige wordt verwezen naar het verslag. Het voorstel wordt als bespreekpunt doorgeleid naar de raad.

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad: 23 april 2024	
	A. de Vos griffier	F.I. Noordermeer – van Slageren voorzitter

Inleiding
Onze overheid ontwikkelde het programma VANG - Huishoudelijk afval (HHA) om gemeenten te helpen de nodige stappen te zetten naar een circulaire economie. Het doel is om in 2050 volledig circulair te zijn. In de komende jaren ligt de focus op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden afvalstromen. Om het scheiden (financieel) aantrekkelijker te maken verhoogt de overheid in de komende jaren stapsgewijs de belasting op het verbranden van restafval. Om de afvalstoffenheffing voor bewoners niet al te veel te laten stijgen is het noodzakelijk dat gemeenten het scheiden van restafval nog verder stimuleert.
Op 21 maart 2023 is er in samenwerking met de NVRD en Avalex een raadsinformatieavond georganiseerd. Hierin zijn de raadsleden geïnformeerd over de huidige stand van zaken van het afval scheidingsgedrag van Midden-Delflandse huishoudens (zie figuur 1). Ook werd verteld over de in Nederlandse gemeenten gebruikte manieren om de hoeveelheid restafval te beperken en de effectiviteit van deze manieren. Hieruit werd duidelijk dat het introduceren van financiële prikkels de beste maatregel is om het scheidingsgedrag bij bewoners te stimuleren.
Om de prijsprikkel op restafval in te voeren worden de volgende voorstellen gedaan:
1. Voorstel 1 is om ten vroegste per 1 januari 2026 voor het aanbieden van restafval bewoners een prijsprikkel in te voeren. Dat bedrag zal zodanig gekozen worden dat wanneer bewoners het huidige gemiddelde scheidingsgedrag aanhouden dat de huishoudens geen verhoging van het verwijderen van afvalstoffen ervaren. Bewoners die beter scheiden zullen een verlaging van de kosten voor het verwijderen van afvalstoffen ervaren en bewoners die niet scheiden zullen een verhoging ervaren. Dit past beter bij het "de vervuiler betaalt"-principe. Bewoners die tot op heden voor kwijtschelding in aanmerking komen, betalen toekomstig wel (een gedeelte) van het variabele tarief (doen mee aan de prijsprikkel).
2. Voorstel 2 is om na de invoering van voorstel 1 de hoeveelheid restafval verder te verlagen door gerichte communicatie, participatie en preventie.

Beoogd maatschappelijk effect
Om bij te dragen aan de VANG-HHA doelstelling en om bewoners de keuze te geven de kosten voor het verwijderen van huishoudelijk afval zo laag mogelijk te houden door het beter scheiden van afval. Bewoners die hun afval goed scheiden kunnen op die manier hun afvalstoffenheffing zo laag mogelijk houden. Bewoners die hun afval niet goed scheiden zullen meer voor het verwijderen van het huishoudelijk afval gaan betalen.

Argumenten
1. De overheid verhoogt de belasting voor het verbranden van restafval in de komende jaren om het scheidingsgedrag van burgers te stimuleren. De consequentie voor de gemeenten is om de afvalstoffenheffing te verhogen.
2. De genoemde voorstellen zullen bijdragen aan a). het verbeteren van het scheidingsgedrag van bewoners en b). het "de vervuiler betaalt" principe bij het inzamelen van huishoudelijk afval te introduceren. Dat betekent dat bewoners die niet/minder scheiden meer kosten hebben voor het verwijderen van afvalstoffen dan bewoners die wel/beter scheiden.
3. Bij te dragen aan de VANG – HHA doelstelling.

Kanttekeningen
1. Voorstel 1 kan pas worden uitgevoerd wanneer Avalex en de gemeente de bij dit voorstel benodigde administratie kan afwikkelen.
2. Binnen de Avalex gemeenten is de gemeente Midden-Delfland voorloper bij de introductie van een prijsprikkel op restafval. Mede hierdoor zijn er enerzijds onzekerheden (ervaringen, tijd, financiën, uitvoering). Deze onzekerheden worden zoveel als mogelijk worden beperkt door bijvoorbeeld ervaringen uit ander gemeenten die de prijsprikkel al hebben ingevoerd.
3. Kennis te nemen van de risico's en kanttekeningen uit het afvalbeleid 2030.

Financiën
De voorstellen hebben alleen in 2025 effect op de gemeente financiën. De eenmalige invoeringskosten voor Avalex worden normaliter uit de egalisatievoorziening gefinancierd. Indien deze niet toereikend is, volgt een voorstel om deze te dekken vanuit de algemene reserves. Echter; vanwege de lage stand

van de egalisatievoorziening, is het voorstel de eenmalige invoeringskosten 2025 direct vanuit de algemene reserve te dekken.
De structurele kosten gerelateerd aan de invoering van een prijsprikkel op restafval zijn verrekend in de toekomstige afvalstoffenheffing. De kostenraming implementatie afvalbeleid 2030 bestaat deels uit aannames en inschattingen. Meer- of minderkosten worden gesaldeerd met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.

Communicatie en participatie

Bewoners worden via het Nieuwsblad Midden-Delfland, sociale media en indien gewenst per brief geïnformeerd over de voorstelde veranderingen op verschillende momenten. Ook nadat de voorstellen zijn gerealiseerd is het van belang om te blijven communiceren over de scheidingsresultaten. Hiermee wordt verder scheiding van afval gestimuleerd (zie figuur 1).

Vervolgstappen

De raad wordt nu gevraagd akkoord te gaan met de ter inzage legging. Dit is gebaseerd op artikel 6 van de bekendmakingswet.
Eventuele respons wordt gewogen en indien dit leidt tot een aanpassing van het beleid aan het college en de raad voorgelegd middels de reguliere werkwijze.
Nadat de raad akkoord is gegaan met de voorstellen zal het college in samenwerking met Avalex de realisatie ter handnemen. De invoering van voorstel 1 is afhankelijk van voorbereiding die binnen Avalex dient te geschieden. De bewonersbijdrage aan de kosten voor het verwijderen van restafval zal in overleg met Avalex door het college worden vastgesteld.
Tevens zullen de afvalstoffenverordening, het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen en de verordening afvalstoffenheffing en reinigingsrechten worden aangepast.

Reactie college op commissiebehandeling

Als het stuk ter inzage gelegd wordt, neemt het college een samenvatting op en benoemt het de verschillende uitgangspunten. Daarbij gaan wij in op de punten waarop inspraak kan worden ingebracht en nodig is.
Er zal ook aandacht zijn voor de communicatiestrategie rond de bekendmaking van het plan.
In de Nota van Beantwoording, die opgesteld wordt na de inspraak, reageert het college ook op de suggesties/commentaren die de leden van de commissie tijdens de bespreking van het stuk hebben gedaan.